

Geannoteerde agenda informele Raad Buitenlandse Zaken/Ontwikkelingssamenwerking van 14 en 15 juli 2014

Voor de informele Raad Buitenlandse Zaken/Ontwikkelingssamenwerking van 14-15 juli a.s. zijn de volgende onderwerpen geagendeerd: post 2015; private sector ontwikkeling; migratie en ontwikkelingsamenwerking en voedselzekerheid.

Post-2015

Tijdens de Raad zal gesproken worden over de stand van zaken van het post-2015 proces en de rol van de EU daarin.

Zoals vermeld in het verslag van de RBZ/OS van 19 mei jl.¹ heeft de Europese Commissie op 2 juni dit jaar een mededeling uitgebracht met betrekking tot de Post-2015 Agenda: "*Een waardig leven voor iedereen: van visie tot collectieve actie*".² Deze mededeling schetst een EU visie op het post-2015 raamwerk van duurzame ontwikkelingsdoelen. De mededeling beoogt helderheid te geven over de EU-inzet voorafgaand aan de intergouvernementele onderhandelingen in de Algemene Vergadering van de VN, die dit najaar van start gaan. Het BNC fiche over deze mededeling zal spoedig naar uw Kamer verstuurd worden.

In lijn met de Nederlandse visie staan het uitbannen van armoede en het bevorderen van duurzame ontwikkeling centraal. De prioritaire gebieden, uitgangspunten en randvoorwaarden die in de mededeling worden genoemd komen nauw overeen met de Nederlandse inzet.

Positief is een target op seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) in de mededeling. De thema's die onder SRGR vallen zijn cruciaal voor mensenrechten en ontwikkeling, maar liggen internationaal vaak gevoelig. Nederland zal inzetten op het gebruik van de ervaringen uit 20 jaar uitvoering van het actieprogramma van de *International Conference on Population and Development* (ICPD) en pleiten voor een solide plaats van SRGR en gelijke rechten en kansen voor vrouwen in de post-2015 agenda. Dat dit ook deel uitmaakt van de Europese inzet is winst. Positief is ook de verwijzing in de mededeling naar het *Global Partnership for Effective Development Cooperation* (GPEDC), waar Nederland als co-voorzitter een leidende positie heeft. Nederland zal zich blijven inzetten voor een relevante rol van het GPEDC in de uitvoering van de post-2015 agenda. Tevens ondersteunt Nederland de aandacht voor duurzame plattelandsontwikkeling en voedselzekerheid. Bij de uitwerking hiervan verdienen duurzame energie, klimaat-slimme landbouw en duurzaam waterbeheer bijzondere aandacht. Nederland zal zich voor deze onderwerpen nadrukkelijk inzetten. Dit is ook de boodschap die ik in Florence zal uitdragen.

Op basis van de mededeling zullen naar verwachting komend najaar Raadsconclusies worden aangenomen. Dit is in lijn met de sterke wens van veel lidstaten om bij een nieuw standpunt van de EU de juiste balans te vinden tussen het stellen van gemeenschappelijke prioriteiten en het behouden van flexibiliteit voor de EU en de lidstaten in de huidige onderhandelingsfase. De huidige onderhandelingen vinden plaats in de VN *Open Working Group on Sustainable Development Goals*. Deze werkgroep komt in de zomer van 2014 met een rapport met doelen en subdoelen. Het aannemen van Raadsconclusies na de publicatie van dit rapport heeft de Nederlandse voorkeur. Na de publicatie van dit rapport zal, zoals eerder toegezegd, de inzet van het Koninkrijk ten aanzien van de post 2015 agenda voor de komende AVVN aan de Kamer gestuurd worden. Dit zal tijdens het zomerreces plaatsvinden.

Private sectorontwikkeling

Tijdens de Raad zal tevens worden gesproken over private sectorontwikkeling. De *Agenda for Change* onderschrijft –in lijn met het Nederlandse beleid - de belangrijke rol die de private sector heeft bij het bereiken van inclusieve en duurzame economische groei in ontwikkelingslanden. De Commissie heeft op 13 mei jl. een mededeling uitgebracht over de wijze waarop de EU invulling wil geven aan de rol van de private sector in haar ontwikkelingsbeleid.³ Deze mededeling is in de RBZ van 19 mei jl.

¹ Kamerstuk 201501-04 Nr. 159

² COM(2014)335

³ COM (2014)263

gepresenteerd en kon op brede steun rekenen van de lidstaten. Uw Kamer is op 20 juni jl. per BNC-fiche geïnformeerd over de kabinetspositie over deze mededeling.⁴

Het kabinet verwelkomt de mededeling over de rol van de private sector in ontwikkeling. Nederland is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van deze mededeling en de principes en criteria die in de mededeling zijn opgenomen. De mededeling doet recht aan het belang van de private sector als aanjager van werkgelegenheid, groei, investeringen, handel en innovatie. Nederland onderstreept de rol die de private sector te spelen heeft in het behalen van ontwikkelingsdoelstellingen; mede via het scheppen van fatsoenlijke banen om inclusieve en duurzame groei te stimuleren. Speciale aandacht gaat in de mededeling uit naar kwetsbare groepen.

Met haar grote politieke en economische gewicht is de EU goed gepositioneerd om overheden in lage- en middeninkomenslanden te overtuigen van het belang van een vruchtbaar ondernemingsklimaat. Het is hierbij van belang dat de Europese activiteiten en de bilaterale programma's van lidstaten goed op elkaar zijn afgestemd en dat de inzet doelmatig is. Nederland vraagt bij de concrete uitwerking van de strategie aandacht voor dit punt en zal ook via het postennet bijdragen aan goede samenwerking en taakverdeling tussen de EU en de lidstaten bij het verbeteren van het lokale ondernemingsklimaat.

Nederland hecht bij de uitwerking van de nieuwe agenda voor hulp, handel en investeringen aan het smeden van nieuwe allianties en samenwerkingsvormen tussen overheden, private sector, ngo's en kennisinstellingen. Een goed voorbeeld hiervan zijn de publiek-private partnerschappen waarmee tastbare ontwikkelingsresultaten worden geboekt. Voorbeelden zijn het Initiatief voor Duurzame Handel (IDH) en de Faciliteit voor Duurzaam Ondernemen en Voedselzekerheid (FDOV). Nederland beoogt tijdens de informele Raad praktijkvoorbeelden te geven van succesvolle PPP-samenwerking op het snijvlak van private sectorontwikkeling en voedselzekerheid. Op 1 juli jl. is het *Dutch Good Growth Fund* operationeel geworden. Nederland zal tijdens de Raad lidstaten informeren over de werking van dit innovatieve financieringsinstrument dat zich richt op ontwikkelingsrelevante economische activiteiten van Nederlands en lokaal MKB in lage- en middeninkomenslanden.

Migratie en ontwikkeling

Migratie is de afgelopen jaren een steeds belangrijker thema geworden binnen het extern beleid van de EU, dat gericht is op het vergroten van een positieve bijdrage van migratie aan ontwikkeling en het tegengaan van de negatieve effecten ervan. De EU-aanpak is gebaseerd op politieke dialoog en nauwe praktische samenwerking met derde landen op basis van gedeelde verantwoordelijkheid van de landen van herkomst, doorvoer en bestemming. Het beleidskader wordt vormgegeven door de ontwikkelingsmigratie nexus van de 'Agenda for Change' en de 'Global Approach to Migration and Mobility' (GAMM). Deze omvat vier pijlers:

1. Faciliteren van legale migratie en mobiliteit;
2. Tegengaan van illegale migratie en mensenhandel;
3. Bevorderen van internationale bescherming;
4. Maximaliseren van het ontwikkelingseffect van migratie en mobiliteit.

EU-voorzitter Italië wil dat de EU in de migratiesamenwerking met herkomst- en transitlanden meer inzet op versterking van de positieve bijdrage van migratie aan de ontwikkeling van lage en middeninkomenslanden onder andere door het benutten van het potentieel van de diaspora zoals via de *remittances* die hiermee verbonden zijn. Duitsland wenst tijdens de informele Raad de relatie met de vluchtelingenproblematiek te bespreken. De centrale doelstelling hierbij is om het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zo in te richten dat stabiliteit in de landen van oorsprong bevordert wordt om zo (additionele) vluchtelingen en ontheemden te voorkomen. Nederland deelt de noodzaak van een dergelijke geïntegreerde benadering en houdt oog voor wat hier vanuit de Europese OS kan worden bijgedragen.

Samenwerking met landen van herkomst en transit is voor Nederland van groot belang: migratie en ontwikkeling is daar onlosmakelijk onderdeel van. Nederland zal tijdens de informele Raad aangeven dat capaciteitsversterking aan ontwikkelingslanden voor het brede migratiebeleid noodzakelijk is. De inzet van OS-middelen kan niet losgezien worden van samenwerking bij terugkeer: een goede dialoog

⁴ Kamerstuk 22112 Nr. 1598

met de oorsprongslanen is hiervoor essentieel. Versterking van de opvang van vluchtelingen in de regio van herkomst is van groot belang. Nederland ondersteunt dat hiervoor niet alleen het noodhulpbudget gebruikt wordt maar ook reguliere Europese OS-middelen. Voor asiel en migratie is 344 mln euro gereserveerd binnen het *Global Public Goods and Challenges* (GPGC) programma van het Ontwikkelingssamenwerkingsinstrument (DCI). Nederland steunt de Italiaanse lijn dat de positieve bijdrage van migranten aan de herkomstlanden versterkt moet worden, bijvoorbeeld door steun te geven aan initiatieven van de diaspora zoals uitzending van migranten deskundigen en het opstarten van bedrijfsmatige activiteiten in herkomstlanden.

De Kamer is door de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkeling en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie op 27 juni jl. per brief geïnformeerd over de voortgang in 2013 van door Nederland ondersteunde activiteiten op het vlak van migratie en ontwikkeling.⁵

Voedselzekerheid

Tijdens de Raad zal tot slot voedselzekerheid een belangrijk thema vormen. Het Italiaanse voorzitterschap hecht sterk aan dit thema: in november dit jaar zal in Rome de *Second International Conference on Nutrition (ICN2)* plaatsvinden en ook de Milan Expo 2015 zal in het teken staan van voedselzekerheid.

De mededeling van de Commissie van 12 maart 2013 met als titel '*Betere voeding voor moeders en kinderen in het kader van de buitenlandse hulp: een Europees beleidskader*'⁶ vormt het overkoepelende Europese beleidskader. In deze mededeling wordt gepleit voor betere coördinatie tussen humanitaire hulp en ontwikkelingshulp teneinde de weerbaarheid van getroffen bevolkingsgroepen te vergroten. De primaire verantwoordelijkheid hiervoor berust bij de nationale regeringen van de getroffen landen. Zij moeten het probleem erkennen en zich inzetten voor een oplossing, zodat vrouwen en kinderen de zorg en de voeding krijgen die ze nodig hebben voor een goede start in het leven. De internationale gemeenschap zal al het mogelijke in het werk stellen om de partnerlanden daarbij te helpen. Kern van de mededeling is om te komen tot verbetering van de voeding voor moeders en kinderen. Uw kamer is op 19 april 2013 per BNC-fiche geïnformeerd omtrent de kabinetspositie over deze mededeling.⁷

Nederland ondersteunt de Europese inzet op voedselzekerheid en werkt nauw samen met de Commissie en het *Scaling Up Nutrition (SUN)* initiatief. De Commissie zet met het *Nutrition Action Plan* in op terugdringen van '*stunting*' onder 7 miljoen jonge kinderen in 2025 met een financieel commitment van 3,5 miljard euro. Deze toezegging is gedaan tijdens de G8 '*Nutrition for Growth*' bijeenkomst vorig jaar in Londen. Tijdens deze bijeenkomst heeft Nederland ook haar bijdrage voor de komende jaren gecommitteerd.

Aandachtspunten die Nederland zal inbrengen tijdens de Raad zijn de samenwerking met de private sector, kennisinstellingen en NGOs conform onze *Dutch Diamond Approach*. Middels de Dutch Diamond vormen we in de uitwerking van de agenda van hulp, handel en investeringen nieuwe allianties tussen overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties zoals publiek private partnerschappen en joint ventures. Daarnaast zal Nederland aangeven dat de inspanningen op voedselzekerheid waar mogelijk verbonden moeten worden met de inzet op nauw gelieerde sectoren zoals water, gezondheid en landbouw.

⁵ Kamerstuk nr. 2014 - D24469

⁶ COM(2013) 141

⁷ Kamerstuk 22112 Nr. 1605